

Конференција

Укљученост родитеља у рад школа и предшколских установа

Закључци и препоруке

12.05.2017.

Београд

Ft

Fondacija
Tempus

Ed

Eurydice
Podaci o
obrazovnim
sistemima u Evropi

Un

Podrška
unapređenju
nastave

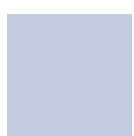
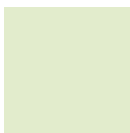
Ks

Stručne
konferencije i
seminari

Po

Podrška razvoju
obrazovanja

Руже Јовановић 27а, 11000 Београд
www.erasmusplus.rs

Фондација Темпус је у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја, Eurydice мрежом као и партнерима, Ужичким центром за права детета и ЦИП - Центром за интерактивну педагогију организовала конференцију „Укљученост родитеља у рад школа и предшколских установа“, 12. маја 2017. године у Београду. Циљ конференције је био повећање свести свих интересних група о значају и могућностима укључивања родитеља у рад школа и предшколских установа зарад унапређења образовних политика и подизања квалитета образовања.

Унапред дефинисани исходи конференције су били:

- Повећана информисаност свих интересних група о текућим иницијативама и могућностима укључивања у већ постојеће моделе повезаности родитеља и школских и предшколских установа;
- Повећана свест о улози представника родитеља и могућностима унапређења њиховог рада;
- Прикупљање повратних информација од учесника конференције о предностима и недостацима постојећих и могућих будућих модела сарадње родитеља са школама и ПУ;
- Препоруке за све учеснике у процесу и то: за министарства, органе локалне самоуправе, постојећа родитељска удружења, школе, предшколске управе, родитеље у целини, могуће донаторе.

Догађају је присуствовало преко две стотине представника свих циљних група који својим радом могу да допринесу бољој укључености родитеља у рад образовно-васпитних установа, пре свега представника Министарства и локалних самоуправа, наставника и директора школских и предшколских установа, представника родитељских удружења као и сами родитељи.

Представница Министарства просвете, науке и технолошког развоја (МПНТР) госпођа Јасмина Ђелић је истакла значај теме конференције коју МПНТР види као један од приоритета за даљи развој образовања на системском нивоу. Гђа Ђелић је истакла да улога родитеља у националном оквиру квалитета тренутно није довољно видљива, те је представила предлоге унапређења показатеља и додатних доказа квалитета родитељске партиципације у рад образовно- васпитних установа.

Професорка Филозофског факултета, др Јелена Врањешевић је назначила значај међусобне сарадње родитеља и наставника или васпитача као и потребу да њихове улоге посматрају као комплементарне. Професорка се такође осврнула на податке истраживања која показују да у школама не постоји јасно дефинисана стратегија за комуникацију са родитељима, те да је најчешћи облик укључивања родитеља путем преноса информација од школа/вртића ка родитељима.

Гђа Естер Шаламон, председница Европског удружења родитеља је представила тридесетпетогодишњи рад удружења истичући и правни оквир који родитељима даје право на укљученост у процес доношења одлука у васпитно-образовним институцијама. Гђа Шаламон је такође скренула пажњу публике да деца не би требало да су изостављена из процеса сарадње школе/предшколских установа са родитељима.

Председник словеначког удружења родитеља (ZASSS), гдин Антон Меден је представио структуру и правну основу удружења као и процес његовог формирања. Гдин Меден је истакао да је при формирању удружења остављена слобода родитељима да бирају начин и врсту сарадње, тј. да регулатива у почетку није била стриктна, како би се дозволило родитељима да преузму иницијативу и дају предлоге који су се касније имплементирали кроз правни оквир.

Госпођа Ивана Бранковић, председница управног одбора Националне асоцијације родитеља и наставника Србије (НАРНС) представила је развојни пут настанка асоцијације која има мандат да се у првој години бави оснаживањем капацитета родитеља и наставника како би се поспешила међусобна комуникација.

Поред излагања говорника и радионица за учеснике, конференција је пружила могућност школама, предшколским установама и удружењима родитеља из различитих региона из Републике Србије да представе своје успешне моделе сарадње са родитељима на паралелној изложбеној пано сесији чији је циљ био поспешивање сарадње међу школама и размена добрих пракси. Укупно 18 институција је учествовало у овој сесији:

- Гимназија „Бранко Радичевић“, Стара Пазова
- Гимназија Велика Плана и УГ „Свет речи“
- Електротехничка школа „Никола Тесла“, Београд
- Институт за нуклеарне науке „Винча“, Београд
- Клуб родитеља и наставника „Партнерски за образовање“, Ниш
- ОШ „Вук Караџић“, Књажевац
- ОШ „Жабаре“
- ОШ „Јован Дучић“, Нови Београд
- ОШ „Јован Јовановић Змај“, Сремска Митровица
- ОШ „Небојша Јерковић“, Буђановци
- ОШ „Свети Сава“, Пожаревац
- ОШ „Светислав Голубовић Митраљета“, Батајница
- ОШ „Сретен Младеновић Мика“
- ОШ „Иво Андрић“, Београд
- ОШ „Филип Филиповић“
- ПУ „Радост“, Србобран
- ПУ „Ната Вељковић“, Крушевац
- УГ „Родитељ“, Нови Сад

ЗАКЉУЧЦИ СА ПАРАЛЕЛНИХ СЕСИЈА

Дневним редом је био предвиђен групни рад посвећен обрађивању четири теме кроз које су учесници имали прилику да се информишу о предностима и изазовима укључивања родитеља у рад школа и предшколских установа, о значајнијим иницијативама покренутим у циљу повећања мобилизације родитеља у Републици Србији и Европи, као и информационо-комуникационим технологијама које могу бити употребљене у сврху комуникације између школа и предшколских установа и родитеља.

Теме које су се обрађивале у паралелним групним сесијама и за које су учесници могли да се одреде при регистрацији за учешће конференцији су биле:

- Савет родитеља општине/града – модел партиципације родитеља на локалном нивоу;
- Национална асоцијација родитеља и наставника Србије (НАРНС);
- Модели и канали комуникације између школа и предшколских установа и родитеља;
- Учешће родитеља у развијању програмске понуде предшколске установе и унапређењу услова за одрастање деце у заједници у оквиру пројеката Вртићи без граница 1 и 2

У наставку су представљени закључци и препоруке до којих су водитељи дошли у заједничком раду са учесницима радионица.

СЕСИЈА 1

САВЕТ РОДИТЕЉА ОПШТИНЕ/ГРАДА МОДЕЛ ПАРТИЦИПАЦИЈЕ РОДИТЕЉА НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ

На паралелним сесијама „Савет родитеља општина/града – модел партиципације родитеља на локалном нивоу“ присуствовало је преко 85 учесника конференције (представници родитеља, просветни саветници, директори образовних установа, наставни кадар, стручни саветници и сл.).

Борис Спасић и Јелена Жунић Цицварић представили су иницијативу „И родитељи се питају“ у оквиру које је развијен и у пракси испробан модел Савета родитеља општине (града), саветодавног тела које брине о добробити деце у локалној заједници и заступа родитеље. Драгана Ђурић је учесницима представила планове Министарства просвете, науке и технолошког развоја на успостављању Савета родитеља општина и градова у Републици Србији, реализоване активности Министарства, као и активности које ће бити спроведене у наредном периоду.

У оквиру групног рада учесници су дискутовали о следећим темама:

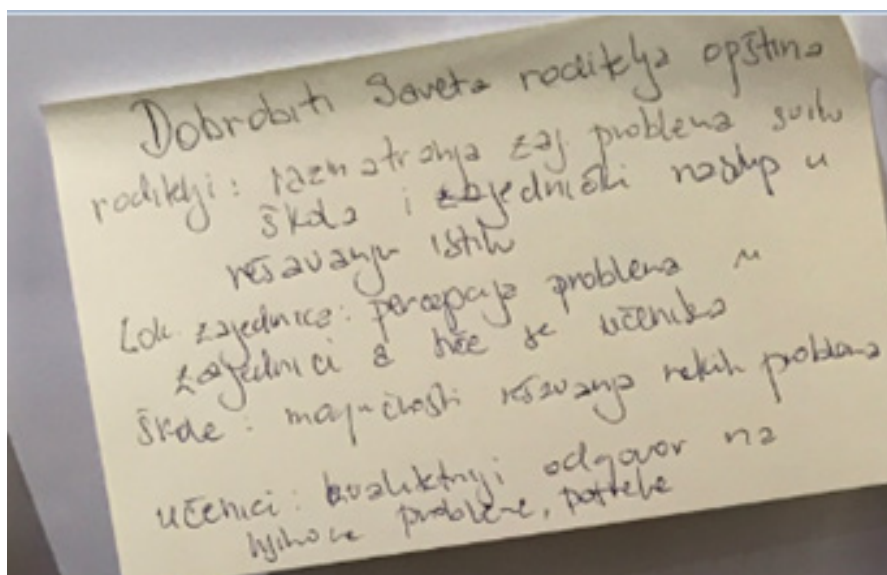
1. Добробити за децу, родитеље, локалну заједницу од партиципације родитеља у Савету родитеља општине/града;
2. Оквир деловања Савета родитеља општине/града – којим питањима се бави, које активности би требало да реализује на нивоу образовних установа и локалне заједнице;
3. Предуслови за успостављање и функционисање Савета родитеља општине/града;
4. Изазови, предности и недостаци у вези са оваквим видом партиципације родитеља.

Учесници су показали велико интересовање у вези са темом сесије, активно су учествовали у групном раду, презентацијама група и дискусији.

1. ТЕМА: ДОБРОБИТИ ЗА ДЕЦУ, РОДИТЕЉЕ, ЛОКАЛНУ ЗАЈЕДНИЦУ
ОД ПАРТИЦИПАЦИЈЕ РОДИТЕЉА У САВЕТУ РОДИТЕЉА ОПШТИНЕ/ГРАДА

Истакнуте добробити овог модела удруживања су:

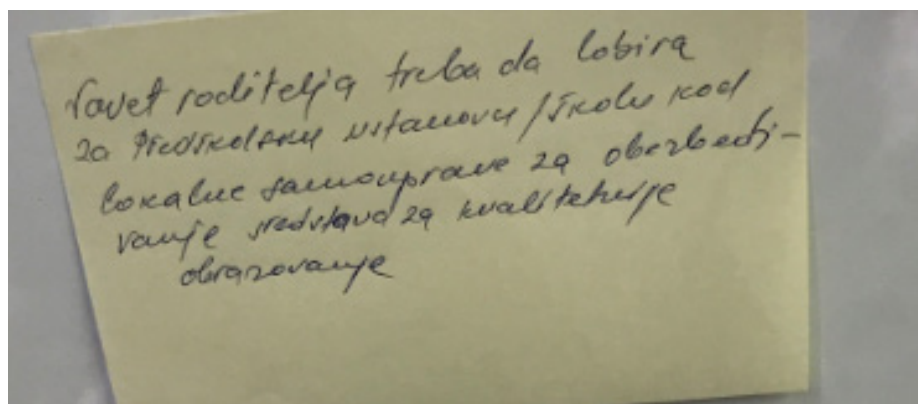
- боља информисаност родитеља и веће могућности укључивања у одлучивање и рад вртића/школе;
- повезивање и размена искуства између родитеља деце различитог узраста (ПУ/ОШ/СШ);
- заједничко разумевање образовних и васпитних потреба деце на подручју општине/града и иницирање промена;
- разматрање проблема са којима се сусрећу образовне установе у свом раду;
- вршњачко учење и размена примера добре праксе у циљу заједничког решавања проблема на подручју општине/града;
- разматрање изазова изван области образовања, а тичу се деце и ученика у локалној заједници (здравље, безбедности, социјална заштита, култура, правна заштита, социјално укључивање, запошљавање и сл.).

2. ТЕМА: ОКВИР ДЕЛОВАЊА САВЕТА РОДИТЕЉА ОПШТИНЕ/ГРАДА – КОЈИМ ПИТАЊИМА СЕ БАВИ, КОЈЕ АКТИВНОСТИ БИ ТРЕБАЛО ДА РЕАЛИЗУЈЕ НА НИВОУ ОБРАЗОВНИХ УСТАНОВА И ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Поред представљеног оквира деловања Савета родитеља општине/града (презентација Драгана Ђурић), учесници су истакли да би Савет требало да:

- лобира за предшколску установу/школу код локалне самоуправе за обезбеђивање средстава за квалитетније образовање;
- утиче на локалну самоуправу да редовно измирује своје обавезе према школама како би се услови рада подигли на већи ниво;
- утиче на бољи квалитет уџбеника, наставни план и програм;
- прикупља информације о потребама деце и родитеља и учествују у изради Локалних акционих планова и стратегија;
- организује: спортске сусрете, хуманитарне акције, еколошке акције, излете у сарадњи са Клубовима родитеља, креативне радионице, базаре, дружења.

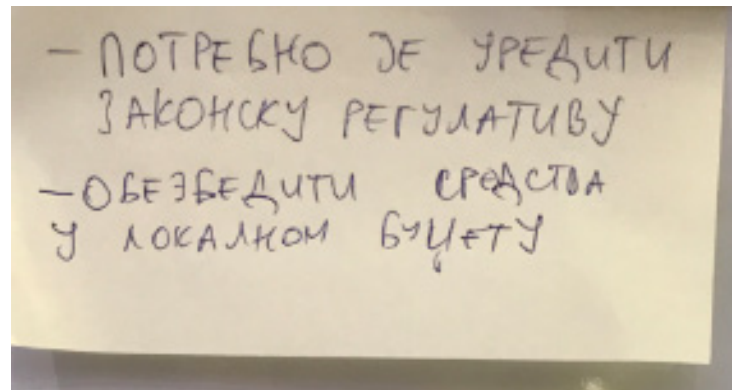

3. ТЕМА: ПРЕДУСЛОВИ ЗА УСПОСТАВЉАЊЕ И ФУНКЦИОНИСАЊЕ САВЕТА РОДИТЕЉА ОПШТИНЕ/ГРАДА

Став који се више пута чуо је да Савети родитеља општина и градова имају смисла само уколико се успостављање и функционисање законски уреди и ако буду обавезан вид организовања. Сугерисано је да није довољно да их препозна само легислатива из области просвете, већ и закони и подзаконска акта који регулишу рад локалних самоуправа. Такође, истакнуто је да је потребно планирати средства за рад Савета у буџету локалних самоуправа.

Тимски приступ овој организацији, који подразумева партнерство и сарадњу представника локалне самоуправе, родитеља и просветних радника је једини начин који ће обезбедити пун обим деловања и сврсисходност рада овог родитељског тела.

Истакнуто је да је неопходно дефинисати протоколе комуникације између родитеља у вртићу/школи, њихових представника у савету родитеља предшколске установе/школе и чланова Савета родитеља општине/града и осигурати да се доследно поштују. Такође, препозната је важност успостављања канала комуникације између Савета родитеља општине/града са управама предшколских установа/школа, школским управама, локалном самоуправом и МПНТР.

Учесници су нагласили да је неопходно успоставити јасан систем координације на нивоу образовних установа и локалне самоуправе и дефинисати: ко доноси Акт о оснивању, како се саставља програм рада, ко су носиоци задужења, која су овлашћења Савета. Додатно, учесници су истакли да је неопходно дефинисати критеријуме за избор чланова Савета родитеља општине града и обезбедити партиципацију родитеља из друштвено осетљивих група, родитеља деце са сметњама у развоју и инвалидитетом и одредити начин њиховог укључивања.

4. ИЗАЗОВИ, ПРЕДНОСТИ И НЕДОСТАЦИ У ВЕЗИ СА ОВАКВИМ ВИДОМ ПАРТИЦИПАЦИЈЕ РОДИТЕЉА

Учесници су истакли бројне предности Савета родитеља општине града:

- Размена искуства
- Јачање компетенција родитеља
- Веће ангажовање родитеља
- Подизање свести родитеља и окружења
- Подршка деци и сл.

Као највећи изазов учесници су истакли слабу мотивисаност родитеља, која је вероватно повезана са искуством споредне и декоративне улоге родитеља коју су, како и истраживања потврђују, до сада родитељи имали у образовно-васпитном систему. Такође, учесници су у изазове и недостатке уврстили и одрживост и недостатак институционалне сарадње.

Један од до сада уочених проблема јесте недовољна заинтересованост и активност локалних самоуправа, које само декларативно прихватају задужења из овог сегмента рада, али суштински не препознају учешће у раду и сарадњу са родитељима као део свог делокруга рада.

Савет родитеља општине/града има смисла само ако се законски уреди и буде обавезан. Идеја је одлична, проширите је на целу Србију и убаците у Закон, а ми смо вам сигуран партнер и подршка!

СЕСИЈА 2

НАЦИОНАЛНА АСОЦИЈАЦИЈА РОДИТЕЉА И НАСТАВНИКА СРБИЈЕ (НАРНС)

Национална асоцијација родитеља и наставника Србије је имала прилику да по први пут од свог оснивања јавно представи свој рад на конференцији „Укљученост родитеља у рад школа и предшколских установа“. Имајући то у виду, обе радионице су служиле управо представљању идеје, мисије и циљева, структуре/чланства, као и тема којима ће се ова платформа бавити у наредној години.

У радионицама је учествовало више од 50 учесника. Састав групе сачинили првенствено родитељи ученика из основних и средњих школа, наставници, педагози и психолози. У мањем броју, али веома значајно било је учешће васпитача, просветних инспектора, директора школа, представник ЗУОВа. У обе радионице посебно је био значајно учешће представника Клубова родитеља и наставника.

Дискусија је служила да обезбеди јасније разумевање на који начин нова Асоцијација може бити подршка другачијем учешћу родитеља, али и других актера у образовању. Управо из тог разлога кључна дискусија вођена је око Клубова родитеља и наставника и програма/ услуга које би НАРНС пружао различитим актерима.

На основу дискусије, неколико је значајних закључака и препорука:

1. Родитељи представљају значајан ресурс за школу и могу допринети унапређењу квалитета образовног процеса уколико се омогући њихово учешће.

Родитељи који су били присутни указују да је потребно обезбедити подршку како би се мотивисали и активније укључили у образовање деце и на тај начин допринели достизању квалитетнијих образовних исхода. Иако јасно препознају да могу бити корисни у процесу образовања, не виде начин како могу да се значајније укључе, без директне подршке школе.

2. Досадашња искуства родитеља везана за учешће у образовању нису задовољавајућа, нити уливају поверење да њихово активно укључивање доприноси најбољем интересу детета. Потребно је развијати нове механизме и формално их препознати.

Досадашњи механизми укључивања – Савет родитеља, није се показао као начин који значајније мотивише и укључује родитеље у доношење одлука везано за теме који се препознају као битне. Искуства која родитељи имају нису подстицајна и мотивишућа, односно родитељи немају поверења у утицај који могу да остваре уколико се укључе и ангажују у раду школе. Потребно је радити на унапређењу овог вида учешћа, тако да родитељи виде добит од укључивања. Такође, потребно је омогућити различите начине укључивања родитеља, који ће пружити прилику већем броју родитеља да се директно укључе по различитим питањима. У том циљу, веома су заинтересовани за развој нових механизма као што је Клуб родитеља и наставника.

3. Школе – наставници, стручни сарадници, имају позитивна искуства у организацији активности које подразумевају и учешће родитеља. Иако су искуства добра, не постоји континуитет у њиховој реализацији. Клуб родитеља и наставника представља одличан начин како да све активности које се и сад реализују могу „сместити“ у план тако да се реализују континуирано и укључују већи број ученика.

Досадашња искуства и добре праксе показују да значајан број учесника радионица који су запослени у школама (наставници, психолози и педагози) повремено организују активности које развијају креативност, за живот значајне вештине, решавају конкретне проблеме везане за безбедност деце и др. и да у те активности успешно укључују родитеље. Реч је о повременим активностима, које се често дешавају на нивоу једног одељења или одређеног разреда и чија реализација зависи од ентузијазма појединца, најчешће наставника. Из тог разлога, Клубови се препознају као структуре које могу да обухвате све постојеће активности на нивоу школе и које могу да окупе све заинтересоване да се укључе у њихову реализацију.

4. Дискутујући улогу Националне асоцијације родитеља и наставника Србије, учесници препознају следеће приоритете: изградња капацитета и подршка родитељима и наставницима да учествују у креирању образованих политика, унапређење сарадње на релацији родитељи – школа и јачање капацитета родитеља да учествују у механизмима као што су Савет и Клуб родитеља и наставника. Наведени приоритети се налазе у годишњем акционом плану НАРНС-а. Као значајне активности подршке наводе се управо размена искустава, промоција добрих пракси и умрежање – како на градском, тако и на националном и међународном нивоу.

СЕСИЈА 3

МОДЕЛИ И КАНАЛИ КОМУНИКАЦИЈЕ ИЗМЕЂУ ШКОЛА И ПРЕДШКОЛСКИХ УСТАНОВА И РОДИТЕЉА

На паралелној сесији „Модел и канали комуникације између школа и предшколских установа“ учесници су могли да чују презентацију о каналима и хијерархији у комуникацији као и о моделима и типовима комуникације, њиховим предностима и другим карактеристикама преноса информација електронским путем. Учесницима су поред тога представљени и примери из праксе.

У циљу прикупљања повратних информација од учесника конференције о различитим моделима и каналима комуникације, учесници су анализирали четири теме током ове паралелне сесије:

- Употреба ИКТ-а у комуникацији школе/ПУ – родитељи
- Канали комуникације: обавезни насупрот опционим
- Електронски дневници
- Поруке које се комуницирају између школа/ПУ и родитеља

1. ТЕМА: УПОТРЕБА ИКТ-А У КОМУНИКАЦИЈИ ШКОЛЕ/ПУ – РОДИТЕЉИ

У оквиру ове радне групе учесници су анализирали предности и недостатке употребе ИКТ-а у комуникацији између школа/предшколских установа и родитеља. Као главне предности навели су то што ИКТ омогућава брз пренос информација и истовремено се допире до великог броја људи, уз уштеду простора и времена. Поред тога, оваква врста комуникације оставља писани траг као доказ.

Групе које су учествовале у паралелној сесији су такође истакле значај ИКТ-а у комуникацији будући да подстиче све актере на развој. Да би успешно примењивали ИКТ, неопходно је да сви актери у процесу развију дигиталне компетенције како би на што ефикаснији и транспарентнији начин комуницирали и размењивали важне информације. Овим путем ИКТ индиректно утиче и на лични развој актера. Уз употребу ИКТ-а у комуникацији, запослени у школама и предшколским установама, заједно са родитељима могу да успоставе бољи систем подршке деци.

Као главне недостатке употребе ИКТ-а у комуникацији учесници су навели питања безбедности и заштите података укључујући и податке о личности и недостатак контроле над протоком информација.

Надаље, истакнута су питања као што је отуђење услед коришћења ИКТ-а у комуникацији, недостатак емотивног одговора, недостатак осећаја одговорности код деце, као и умањеност личног контакта са родитељима. Родитељи све ређе одлазе у школу и постоји бојазан да би уз употребу ИКТ-а потпуно изгубили потребу за личним контактом.

Поред тога, учесници су истакли да постоје потешкоће услед недостатка ресурса. Многе школе и предшколске институције немају рачунаре, приступ интернету, а и када имају, немају квалификовано особље.

На крају сесије, дошло се до следећих препорука:

- потребно је дефинисати правила понашања и комуникације, информације о којима школа и ПУ морају да обавесте родитеље путем мејла, СМСа или неког другог изабраног канала електронске комуникације;
- неопходно је да постоји редовна комуникација свих актера, као и да се јасно утврди шта је чија обавеза да искомуницира, како и у којим роковима;
- неопходно је да васпитно-образовне установе имају запослене квалификоване за пружање ИКТ подршке, било постојеће или нове запослене;
- потребно је водити рачуна о безбедности и заштити података;
- потребно је донети (под)законску регулативу за коришћење ИКТ-а у школама/предшколским установама на релацији: школе/предшколске установе – родитељи.

2. ТЕМА: КАНАЛИ КОМУНИКАЦИЈЕ: ОБАВЕЗНИ НАСУПРОТ ОПЦИОНИМ

Учесници ове радне групе су дискутовали о каналима комуникације, наводили примере из своје праксе, анализирали постојеће канале комуникације и анализирали могућности њиховог унапређења. Од посебног значаја су ставови учесника о томе који канали комуникације би требало да буду обавезни на релацији школе/предшколске установе - родитељи, а који би требало да буду опциони.

Као канале комуникације који би требало да буду обавезни учесници су навели:

- родитељски састанци (информативни и едукативни);
- пријем родитеља (индивидуални састанци, отворена врата);
- радионице (креативне и едукативне);
- организовање и учешће у заједничким акцијама и пројектима (хуманитарним, еколошким, мултикултуралним) кроз сарадњу међу школама, вртићима, локалним заједницама;
- вебсајт и мејл као обавезни канали електронске комуникације;
- плакат и пано као обавезни канали штампане комуникације;
- огласна табле и
- укључивање родитеља као чланова тима.

Као опционе канале комуникације учесници сесије су навели:

- друштвене мреже, блогови и сл.
- школски часопис, билтен и сл.

Као главне предности ових канала учесници су навели: доступност информација, пружање подршке ученицама, поштовање приватности, подршку установи, грађење односа поверења на релацији родитељ – наставник – дете, заједнички рад родитеља и деце, побољшање квалитета васпитно-образовног рада и услова рада, информисаност родитеља, укључивање већег броја актера, размену знања и искуства, брзину размене информација, разноврсност информација и укљученост родитеља у непосредни рад установе.

Поред наведених предности учесници су идентификовали и недостатке ових канала комуникације: заузетост родитеља, школски распоред, недостатак времена и простора, различити приоритети различитих интересних група, недостатак ресурса и материјалних средстава код употребе електронске комуникације.

3. ТЕМА: ЕЛЕКТРОНСКИ ДНЕВНИЦИ

У оквиру ове радионице разговарало се о добрим праксама, али и недостацима или мерама опреза при коришћењу е-дневника. Учесници су дали и препоруке за њихово коришћење.

Учесници радионице су се сложили да е-дневници имају своју предност у томе што омогућавају бележење додатних података о ученицима поврх оцена и изостанка као што су: мишљење (запажања) о ученицима, владање ученика и слично. Како би оцењивање остваривало формативну функцију пожељно је да и ученици имају приступ овим подацима.

Ипак, издвојени су и неки недостаци употребе е-дневника: заштита података о личности, обим посла наставника који би сада био увећан додатним послом, недостатак дигиталних компетенција родитеља који умањује функционалност е-дневника као канала комуникације између школе и родитеља и нарушавање односа поверења наставника и ученика.

И поред наведених недостатака, закључено је да у појединим школама и срединама, е-дневници могу бити корисан алат и у том смислу изнете су следеће препоруке:

- увођење електронских радних књига у предшколским установама;
- употреба е-дневника за формативно оцењивање ученика;
- ангажовање особе задужене за вођење е-дневника/сајта школе, или обезбеђивање технике потребне да сваки наставник води е-дневник (лаптопови) и договор да је то одговорност сваког наставника;
- вођење рачуна о томе који подаци су коме доступни;
- коришћење е-дневника за двосмерну комуникацију, а не само једносмерну-од школе ка родитељима.

4. ТЕМА: ПОРУКЕ КОЈЕ СЕ КОМУНИЦИРАЈУ ИЗМЕЂУ ШКОЛЕ И РОДИТЕЉА

У оквиру ове радионице разговарало се о томе шта би све требало да буде предмет комуникације између школе, предшколске установе и родитеља као и како се те теме могу комуницирати и шта су потенцијалне баријере у комуникацији и како се оне могу превазићи.

Једна од тема размене између школе и родитеља јесу очекивања родитеља у погледу развоја и учења њихове деце. О очекивањима школа може сазнати путем упитника (онлајн или не) као и на родитељским састанцима, отвореним вратима и сл. где ће се очекивања родитеља разјаснити и где ће се представити начини рада у школи / предшколској установи. Као баријеру, учесници су видели недовољну обавештеност родитеља о типичном развоју деце и узрасним специфичностима док су као решење видели едукацију родитеља управо о овим темама.

Још једна тема комуникације јесте размена запажања о дететовом развоју која се може реализовати кроз родитељске састанке, али се о дечијем развоју уопштено може говорити и на трибинама, кроз текстове на сајтовима и сл. Учесници су приметили да је потенцијална баријера то што родитељи нису свесни важности ове размене, а као решење виде истицање значаја и међусобну размену између активно укључених родитеља и оних који то можда нису, те њихово међусобно мотивисање за бављење темом.

Још једна важна тема јесте постигнуће деце и ученика. Најбољи начин ове размене је путем редовног праћења и размене на индивидуалним консултацијама или уз помоћ ИКТ алата. Ипак размену ометају одсуство родитеља или недостатак адекватне подршке родитеља у дететовим развоју као и стављање превеликог акцента на оцене а мањег на развој и учење. Школама недостају и јасно дефинисани стандарди постигнућа као оквир за процену ученика према речима учесника.

Педагошка едукација родитеља о понашању деце и васпитним поступцима је још једна тема од значаја у размени између школа и родитеља. Ова размена се може одвијати путем креативних радионица, сајта и часописа и сл.

Каријерно вођење и информисање о мобилности је тема заједничка и за родитеље и школу. Семинари, трибине су начин да се родитељи информишу о начинима подршке а међусобно умрежавање родитеља је у овом случају од посебног значаја.

Начини сарадње и укључивање школе зарад заједничког унапређивања рада установа су такође препознати као значајна тема. Кутак за родитеље, књиге утисака, кутије за примедбе, евалуациони упитници су препознати као начини добијања повратне информације и предлога родитеља како би установа унапредила свој рад. Истовремено за потребе доброг информисања родитеља о постојећим активностима и тренутном раду важно је да установа обавештава родитеље кроз извештаје, сајт, огласну таблу и слично.

УЧЕШЋЕ РОДИТЕЉА У РАЗВИЈАЊУ ПРОГРАМСКЕ ПОНУДЕ И УСЛОВА ЗА ОДРАСТАЊЕ ДЕЦЕ У ЗАЈЕДНИЦИ У ОКВИРУ ПРОЈЕКТА ВРТИЋИ БЕЗ ГРАНИЦА 1 И 2

У оквиру ове сесије водитељке Драгана Коруга и Олга Лакићевић из ЦИП-Центра за интерактивну педагогију представиле су Модел укључивања родитеља у рад Предшколских установа на основу искустава пројекта Вртићи без граница (УНИЦЕФ, МПНТР и ЦИП-Центар за интерактивну педагогију) и Школице живота - заједно за детињство (Фондација Новак Ђоковић и ЦИП-Центар за интерактивну педагогију).

Учесници су у радном делу сесије имали задатак да дефинишу зону комфора, односно шта им у тренутној ситуацији представља сигурност и задовољава њихове професионалне потребе када је укључивање родитеља у питању.

Између осталог, учесници су навели следеће:

- када иницијативе потичу од институције (било да је у питању ОШ или ПУ)- дефинишу се границе;
- када је дете/ученик у фокусу;
- постојање добре узајамне информисаности;
- заједничко трагање за добрим и сврсисходним решењима; едукован и компетентан кадар;
- поверење између васпитача/наставника и родитеља.

Учесници су потом дефинисали визију ка којој теже кроз задатак да осмисле наслов који би волели да „осване“ у дневним новинама 2025. године. Неке од издвојених идеја су:

- Сарадњом до веће одговорности!
- У образовном систему искорењена сегрегација!
- Савет родитеља одбио прескуп излет и организовао бесплатан за децу/ученике!
- Сва деца са сметњама у развоју и инвалидитетом у вртићима Србије!

На путу остварења визије учесници виде следеће баријере:

- формализована примена законских решења и процедура;
- неспремност образовних институција за промену;
- неразумевање концепције добробити деце у васпитно-образовном процесу;
- недовољно приоритизовање принципа „најбољи интерес детета“;
- негативни ставови према образовним институцијама и према инклузивном образовању.

На питање како превазићи баријере које нас деле од остварења визије, учесници су навели:

- Удруживање професионалаца и родитеља – размена добре праксе;
- Отварање дијалога о вредностима на свим нивоима образовања;
- Уважавање аутентичности и потреба родитеља;
- Уважавање компетенција деце у повезивању институције и породице;
- Обострана флексибилност – и институције и породице.

Препоруке за учеснике у процесу укључивања родитеља у рад школа и ПУ

МПНТР

- Хармонизација закона о образовању са циљем да се подржи боља комуникација између школа и родитеља, социјална инклузија и инклузивно образовање на свим нивоима;
- Системска стручна подршка установама за унапређивање квалитета образовног процеса на принципу активне укључености свих учесника у том процесу;
- Укључивање породице у образовне процесе треба да допринесе креирању подстицајног амбијента и демократске атмосфере за учење и напредовање сваког детета/ученика;
- Оснаживање васпитне улоге образовних установа пружањем системске подршке за превазилажење тешкоћа са којима се дете/ученик, породица и образовна установа суочавају у процесу образовања, развијањем системских механизма (програма подршке, сервиса, пратећих установа и институција).

Донатори

- Давање приоритета пројектима/програмима који укључују дете/ученика-родитеља и васпитача/наставника;
- Кампањама и различитим механизмима промоције и уважавања на свим нивоим промовисати вредност сарадње између породице и образовне установе;
- Већа улагања у обезбеђивање услова за примену савремених технологија у образовању, посебно деце и ученика којима се на тај начин повећава доступност образовању.

Локалне самоуправе

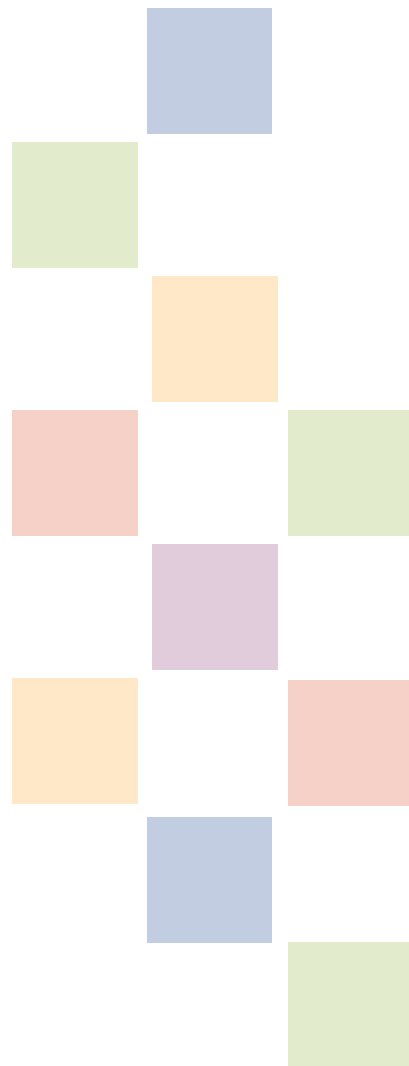
- Отварање локалних самоуправа према породици са циљем успостављања локалних механизма за организовано укључивање родитеља у доношење одлука у вези са животом деце и младих у заједници, укључујући бригу о њиховом здрављу, образовању и културном развоју;
- Подржати све иницијативе родитеља које конструктивно доприносе том циљу.

Предшколске установе/основне школе

- Сагледавање потреба детета/ученика и породице из перспективе породице и тражење институционалних решења за излазак у сусрет идентификованим потребама;
- Иницијативе васпитача/наставника покрећу родитеље да партиципирају; Зато је важно да установе успоставе трајне механизме за заједничко откривање потреба и жеља деце/ученика у образовању и остваривање заједничких акција.

Родитељи/род. удружења

- Снажније повезивање и организовање родитеља у осмишљавању захтева, иницијатива и акција, посебно у домену квалитета и подршке социјалној и образовној инклузији као саставној компоненти квалитета образовног процеса.
- Смелије исказивање захтева за унапређивањем квалитета образовања, демократизацијом образовног и васпитног процеса.

Fondacija Tempus
www.erasmusplus.rs
office@tempus.ac.rs

Ruže Jovanović 27a
11 000 Beograd

Erazmus+ projekti za škole, predškolske ustanove i institucije koje se bave stručnim obrazovanjem:
schools-vet@tempus.ac.rs

Stipendije za nastavnike i studente:
scholarships@tempus.ac.rs

eTwinning:
etwinning@tempus.ac.rs

Euroguidance mreža:
euroguidance@tempus.ac.rs

Eurydice mreža:
office@tempus.ac.rs

